

9. בחוק מגן דוד אדום, התש"י-1950¹³, בסעיף 3(א), אחרי "בזמן מלחמה" יבוא "וכן ארגון עזר להגא בשעת התקפה ובעת מצב מיוחד בעורף, כהגדרתם בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951".
10. בחוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006¹⁴, בסעיף 11, במקום פסקה (5) יבוא:
 "(5) חבר ארגון עזר כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית";
11. הוראות סעיף 11א(ב) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 8 לחוק זה, לא יחולו על תכנית כאמור בחוק העיקרי שאושרה לפני תחילתו של חוק זה.

אהוד ברק
שר הביטחון

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

¹³ ס"ח התש"י, עמ' 175; התשס"ה, עמ' 974.
¹⁴ ס"ח התשס"ו, עמ' 396; התשס"ז, עמ' 366.

חוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה), התשע"א-2011*

פרק א': מטרה

1. (א) מטרתו של חוק זה לייעל את יכולת הפיקוח והאכיפה של הרשויות המקומיות בעבירות שבתחום אחריותן וכן לאפשר להן לסייע למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות, והכל בלי לגרוע מתפקידיהן של משטרת ישראל ושל הרשות המקומית על פי דין.
- (ב) לשם השגת מטרת חוק זה יוסמכו פקחים עירוניים בסמכויות לצורך פיקוח על ביצוע חוקי עזר, וברשויות מקומיות מסוימות יפעל, לתקופת ניסיון, מערך אכיפה עירוני שסייע למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות.

פרק ב': פרשנות

2. בחוק זה –
- "חוק כלי הירייה" – חוק כלי הירייה, התש"ט-1949¹;
- "נשק" – כל אחד מאלה:
- (1) כלי שסוגל לירות כדור, קלע, פגז, פצצה או כיוצא באלה, שבכוחם להמית אדם, וכולל חלק, אבזר ותחמושת של כלי כזה;
- (2) כלי שסוגל לפלוט חומר הנועד להזיק לאדם, לרבות חלק, אבזר ותחמושת לכלי כאמור ולרבות מכל המכיל או שסוגל להכיל חומר כאמור ולמעט מכל גז מדמיע כהגדרתו בחוק כלי הירייה;

* התקבל בכנסת ביום ג' באב התשע"א (3 באוגוסט 2011); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 541, מיום י' בחשוון התשע"א (18 באוקטובר 2010), עמ' 179.
¹ ס"ח התש"ט, עמ' 143.

- (3) תחמושת, פצצה, רימון או כל חפץ נפיץ אחר שבכוחם להמית אדם או להזיק לו, לרבות חלק של אחד מאלה;
- (4) סכין או אולר כהגדרתם בסעיף 184 לחוק העונשין, התשל"ז-1977²;
- (5) כל נשק, חפץ או חומר אחר שיש בו או בשימוש בו כדי לפגוע בביטחון הציבור;
- "פקודת החיפוש" – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969³;
- "פקודת המשטרה" – פקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971⁴;
- "פקח מסייע" – עובד הרשות המקומית שהוסמך לפי הוראות סעיף 10;
- "פקח עירוני" – עובד הרשות המקומית שהוסמך לפי הוראות סעיף 3;
- "קצין משטרה בכיר" – כהגדרתו בפקודת המשטרה;
- "רשות מקומית – עירייה או מועצה מקומית;
- "השר" – השר לביטחון הפנים.

פרק ג': הסמכת פקחים עירוניים

3. (א) ראש רשות מקומית רשאי להסמיך, מבין עובדי הרשות המקומית, פקחים עירוניים, שיהיו נתונים להם הסמכויות לפי פרק זה, כולן או חלקן, לשם פיקוח על ביצוע חוקי עזר, ובלבד שלא יוסמך פקח עירוני אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:
- (1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת היועץ המשפטי לרשות המקומית, לשמש כפקח עירוני;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה שר הפנים בהסכמת השר;
- (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה שר הפנים.
- (ב) הודעה על הסמכת פקח עירוני לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.
- (ג) אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מסמכות ראש הרשות המקומית או מועצת הרשות המקומית להסמיך פקחים או למנותם לפי כל דין.
4. (א) לשם פיקוח על ביצוע חוקי עזר בתחום הרשות המקומית שבה הוא עובד, רשאי פקח עירוני, לאחר שהודעה לפי סעיף 5 –
- (1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;
- (2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצועו של חוק עזר; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁵;
- (3) להיכנס למקום, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.
- (ב) אין בסמכויות פקח עירוני לפי פרק זה כדי לגרוע מסמכויות פיקוח שניתנו לו לפי כל דין.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 336.

5. פקח עירוני לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בתחום הרשות המקומית שבה הוא עובד, בעת מילוי תפקידו ובהתקיים כל אלה:
- (1) הוא לובש מדי פקח, בצבע ובצורה שהורה לעניין זה ראש הרשות המקומית, ובלבד שלא יהיה בהם כדי להטעות כנחזים להיות מדי משטרה, והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;
- (2) יש בידו תעודה החתומה בידי ראש הרשות המקומית, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו שאותה יציג על פי דרישה.
6. פקח עירוני לא ישתמש בסמכויותיו לפי פרק זה כלפי אלה:
- (1) מוסד ממוסדות המדינה, למעט בית חולים ממשלתי;
- (2) ספקים ומפעלים המפתחים או מייצרים ציוד ביטחוני בעבור כוחות הביטחון, שקבע לעניין זה, מטעמי ביטחון המדינה, ראש הממשלה או שר הביטחון, בהתייעצות עם שר הפנים; לעניין זה, "כוחות הביטחון" ו"ציוד ביטחוני" – כהגדרתם בחוק התאגידים הביטחוניים (הגנה על אינטרסים ביטחוניים), התשס"ו-2006.⁶

פרק ד': מערך אכיפה עירוני

7. ברשות מקומית המנויה בתוספת הראשונה יפעל מערך אכיפה עירוני, שיורכב מיחידת פיקוח עירוני ייעודית של פקחים מסייעים ומכוח שיטור עירוני ייעודי של שוטרים.
8. מערך האכיפה העירוני, בסיועו למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות, יפעל בהנחיית משטרת ישראל; הפקחים המסייעים יונחו על ידי משטרת ישראל לעניין הפעלת סמכויות לצורך מניעת אלימות לפי הוראות פרק זה.
9. (א) משטרת ישראל לא תפחית את המאמץ המשטרתי הקיים בתחנות משטרה שבמסגרתן פועל כוח שיטור עירוני ייעודי, ולא תפחית מהיקף כוחות השוטרים ומהיקף הפעילות רק בשל הקמת כוח השיטור העירוני הייעודי, אלא לשם פעילות משטרתית במצבי חירום, לרבות פעילות חבלנית עוינת או אירוע אסון המוני כהגדרתו בסעיף 90 לפקודת המשטרה.
- (ב) רשות מקומית לא תפחית את מאמץ הפיקוח העירוני הקיים ברשות שבמסגרתה פועלת יחידת פיקוח עירוני ייעודית, ולא תפחית מהיקף כוחות הפקחים העירוניים ומהיקף הפעילות בשל הקמת יחידת הפיקוח העירוני הייעודית, אלא באישור שר הפנים.
10. (א) השר, לבקשת רשות מקומית המנויה בתוספת הראשונה ובהסכמת שר הפנים, רשאי להסמיך פקח עירוני כפקח מסייע שיהיו נתונות לו הסמכויות לפי פרק זה, לשם סיוע למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות, ובלבד שלא יוסמך פקח מסייע אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:
- (1) הוא אזרח ישראלי או תושב קבע בישראל;
- (2) הוא המציא אישור מאת רופא מורשה בדבר כשירותו הרפואית;
- (3) הוא בעל רישיון או תעודת הרשאה לנשיאת כלי ירייה כאמור בסעיף 4 לחוק כלי הירייה, ככל שיוחלט על ידי משטרת ישראל שעליו לשאת נשק;
- (4) אין מניעה, לדעת קצין משטרה בכיר שהסמיך המפקח הכללי של משטרת ישראל לעניין זה, להסמיכו כאמור מטעמים של שלום הציבור או ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

⁶ ס"ח התשס"ו, עמ' 174.

(5) הוא סיים 12 שנות לימוד במוסד חינוך מוכר כמשמעותו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949⁷, או המציא אישור ממשרד החינוך על השכלה כללית שוות ערך לכך;

(6) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות המסורות לו לפי פרק זה, בשים לב לסוג המקום שבו ייעשה שימוש בסמכויותיו בהתאם להסמכתו, ולרבות לעניין השימוש בסמכויות אלה, הכל כפי שיוורה השר או מי שהסמיך לעניין זה.

(ב) הודעה על הסמכת פקח מסייע לפי סעיף זה תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של המשרד לביטחון הפנים והרשות המקומית הנוגעת בדבר.

11. הפעלת סמכויות – הוראות כלליות
לא יפעיל פקח מסייע את סמכויותיו לפי פרק זה אלא לשם סיוע למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות, בעת מילוי תפקידו, ובהתקיים כל אלה:

(1) הוא פועל בנוכחות שוטר או בהתאם להנחיות מפקד תחנת המשטרה שבשטח אחריותה הוא פועל או מי מטעמו, כפי שיינתנו מעת לעת;

(2) הוא לבוש מדי פקח מסייע, ובלבד שאינם נחזים להיות מדי משטרה ושונים ממדי פקח עירוני ברשות המקומית, והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(3) יש בידו תעודת פקח מסייע שאותה יציג לפי דרישה;

(4) הוא בתחום שיפוטה של הרשות המקומית ובמקום שקבע מפקד המחוז במשטרת ישראל לפי סעיף 15.

12. תעודת פקח מסייע
(א) תעודת פקח מסייע תהיה חתומה בידי קצין משטרה בכיר שהסמיך המפקח הכללי של משטרת ישראל לעניין זה, ויצוינו בה תפקידו וסמכויותיו של הפקח המסייע והמקומות המנויים בתוספת השנייה, שבהם הוא מוסמך להפעיל את סמכויותיו.

(ב) תוקפה של תעודת פקח מסייע יהיה שנתיים מיום הינתנה, ובלבד שמקבל התעודה משמש בתפקיד פקח מסייע.

13. סמכויות למניעת מעשה אלימות
(א) לשם סיוע למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות, רשאי פקח מסייע להפעיל את הסמכויות המפורטות להלן, במקום המנוי בתוספת השנייה כפי שקבע מפקד המחוז במשטרת ישראל לפי סעיף 15, אם ביצע אדם מעשה אלימות בפניו או בפני אדם אחר הקורא לעזרה והמצביע עליו בפני הפקח המסייע או אם נוכח הפקח המסייע כי בשל איום או מעשה של אדם בפניו או בפני אדם אחר הקורא לעזרה והמצביע עליו בפני הפקח המסייע, הוא עומד לבצע מעשה אלימות:

(1) לדרוש מאותו אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לערוך חיפוש על גופו של האדם אם יש לו חשד סביר שהאדם נושא עמו שלא כדין נשק, או עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק;

(3) לעכב את האדם עד לבואו של שוטר; על עיכוב לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 72 עד 74 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996⁸, בשינויים המחויבים, וכן סעיף 44 לפקודת החיפוש; פקח מסייע המבצע עיכוב לפי פסקה זו, רשאי להשתמש בכוח סביר, אם סירב האדם להיעתר לבקשת העיכוב, ויש חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה.

⁷ ס"ח התש"ט, עמ' 287.

⁸ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

(ב) בסעיף זה –

”מעשה אלימות” – הכאת אדם או הפעלת כוח על גופו בדרך אחרת, במישרין או בעקיפין, בלא הסכמתו או בהסכמתו שהושגה בתרמית;
”עיכוב” – הגבלת חירותו של אדם לנוע באופן חופשי.

הוראות לענין
סמכות חיפוש

14. (א) על חיפוש לפי סעיף 13(א)2) יחולו הוראות אלה:

(1) חיפוש על גופו של אדם הכרוך במגע גופני ייערך על ידי בן מינו, אלא אם כן בנסיבות הענין לא ניתן לעשות כן ויש בדהיית החיפוש סיכון בלתי סביר לשלום הציבור או לשלמו של אדם;

(2) אין לדרוש מאדם לחשוף בפרהסיה חלקי גוף שבדרך כלל הם מוסתרים אלא כדי למנוע סכנה קרובה לוודאי לשלום הציבור;

(3) התגלה אגב החיפוש חפץ העלול לפגוע בביטחון הציבור, רשאי פקח מסייע לתפוס אותו ולהעבירו בהקדם האפשרי למשטרת ישראל, ויחולו עליו הוראות הפרק הרביעי של פקודת החיפוש, בשינויים המחויבים;

(4) סירב אדם לחיפוש, והיה חשד סביר שהוא נושא שלא כדין נשק או עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק, רשאי פקח מסייע לערוך את החיפוש, על אף הסירוב, ואף להשתמש בכוח סביר לשם כך.

(ב) בסעיף זה, ”חיפוש על גופו של אדם” – חיפוש על פני גופו של אדם, בבגדיו או בכליו שאינו חיפוש חיצוני או פנימי כהגדרתם בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ”ו–1996⁹.

15. מפקד מחוז במשטרת ישראל יקבע מקומות מוסימים, שהם מסוג המקומות המנויים בסמכות מפקד מחוז בתוספת השנייה או חלק ממקומות כאמור, שיש חשש שיתבצע בהם מעשה אלימות, ופקח מסייע יהיה רשאי להפעיל בהם בלבד את סמכויותיו לפי פרק זה.

16. לא יוסמך פקח עירוני כפקח מסייע אלא אם כן הרשות המקומית ביטחה אותו לשם הבטחת פיצויו, אם ייפגע בעת מילוי תפקידו לפי פרק זה; אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של פקח מסייע לפיצויו על פי כל דין.

17. ראש רשות מקומית המנויה בתוספת הראשונה יפרסם, בתחילת כל שנה, דוח שיכלול את מספר התלונות שהוגשו לרשות המקומית בקשר להפעלת סמכויות על ידי פקח מסייע לפי פרק זה בשנה שקדמה לה, ובו סקירה כללית של התלונות ותיאור הטיפול בהן; דוח כאמור יוגש לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

18. (א) השר רשאי, בצו, בהסכמת שר הפנים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, לשנות את התוספת הראשונה.

(ב) השר רשאי, בצו, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, לשנות את התוספת השנייה.

19. השר ימסור לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, מדי חצי שנה, דיווח על כל אלה:

(1) מספר עבירות האלימות שבוצעו בכל אחת מהרשויות המקומיות המנויות בתוספת הראשונה בששת החודשים שקדמו לדיווח, לפי סוג העבירה, והשינוי בהשוואה לששת החודשים שקדמו להם;

⁹ ס”ח התשנ”ו, עמ’ 136.

- (2) מספר עבירות האלימות שבוצעו ברשויות המקומיות שאינן מנויות בתוספת הראשונה בששת החודשים שקדמו לדיווח, לפי סוג העבירה, והשינוי בהשוואה לששת החודשים שקדמו להם;
- (3) שינוי במספר השוטרים הפועלים דרך קבע בתחומי הרשויות המקומיות המנויות בתוספת הראשונה;
- (4) מספר המקרים שבהם עשו פקחים מסייעים שימוש בכל אחת מסמכויותיהם לפי פרק זה.

פרק ה': הוראות שונות

20. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכויות שוטר ופקח לפי כל דין. שמירת דינים
21. תיקון חוק הרשויות המקומיות (משמעת) – הוראת שעה
 בחוק הרשויות המקומיות (משמעת), התשל"ח-1978¹⁰, בסעיף 9, בסופו יבוא:
 "8) ערך חיפוש, ביצע עיכוב או נכנס לרשות היחיד, שלא כדין או שלא בתום לב, או השתמש בכוח כלפי אדם, במסגרת מילוי תפקיד, בלא סמכות כדין ובלא הצדק סביר, מעבר למידה הנדרשת או בניגוד להנחיות שקיבל ממשטרת ישראל או לכל הוראה אחרת שניתנה כדין".
22. (א) השר ממונה על ביצועו של חוק זה, למעט פרק ג'. ביצוע
 (ב) שר הפנים ממונה על ביצועו של פרק ג'.
23. חוק זה יעמוד בתוקפו עד יום כ"ד באב התשע"ג (31 ביולי 2013). תוקף

תוספת ראשונה

(סעיף 7)

1. אילת;
2. בני ברק;
3. גבעתיים;
4. דימונה;
5. טירה;
6. כרמיאל;
7. לוד;
8. מגדל העמק;
9. נצרת;
10. נתניה;
11. ערד;
12. רמת גן.

¹⁰ ס"ח התשל"ח, עמ' 153; התשס"ח, עמ' 670.

תוספת שנייה

(סעיף 13)

1. גנים ציבוריים;
2. אזורי מסחר;
3. חופי רחצה;
4. חניונים;
5. מקומות שבהם מתקיימים אירועים תחת כיפת השמים;
6. אזורי בילוי.

יצחק אהרונוביץ
השר לביטחון הפנים

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

חוק שמירת הניקיון (תיקון מס' 20), התשע"א-2011*

1. בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984' (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 11ט – תיקון סעיף 11ט
(1) בכותרת השוליים, במקום האמור בה יבוא "עיכוב תשלום ההיטל והחזרתו";
(2) סעיפים קטנים (א) ו-(ד) – בטלים;
(3) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת ערעור לפי סעיף קטן (א)" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים";
(4) בסעיף קטן (ג), במקום "התקבל ערעור כאמור בסעיף קטן (א)" יבוא "התקבלה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים".
2. בסעיף 12א(א) לחוק העיקרי, במקום "סעיף קטן 13(ב)(1)(א)" יבוא "סעיף 13(ג)(א1)(א)". תיקון סעיף 12א
3. בסעיף 13 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 13
(1) בסעיף קטן (א), פסקאות (1) ו-(5) – יימחקו;
(2) בסעיף קטן (ב) –
(א) במקום פסקה (1) יבוא:
" (1) משליך פסולת או מלכלך את רשות הרבים בניגוד להוראות סעיף 2, למעט השלכת פסולת כאמור בסעיף קטן (ג);";
(ב) פסקאות (2) ו-(3) – יימחקו;
(ג) בפסקה (5), במקום "צו ניקוי" יבוא "צו לשמירת הניקיון";
(3) בסעיף קטן (ג), אחרי פסקה (1) יבוא:

* התקבל בכנסת ביום ג' באב התשע"א (3 באוגוסט 2011); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 546, מיום ח' בכסלו התשע"א (15 בנובמבר 2010), עמ' 282.
1 ס"ח התשמ"ד, עמ' 142; התשע"א, עמ' 745.